

Kasbiy faoliyatda sun'iy intellekt (AI) va avtomatlashtirishning o'rni

Murodova Moxiniso Zafar qizi

Shahrisabz Davlat Pedagogika Instituti

Filologiya fakulteti, Xorijiy til va adabiyoti yo'nalishi

2- kurs 3/23-guruh talabasi

murodovamoxiniso50@gmail.com

O'ktamov Madadjon O'ktam o'g'li

"Matematika va ta'limda axborot texnologiyasi" kafedra o'qituvchisi

oktamovm03@mail.ru

Annotatsiya: Mazkur maqola kasbiy faoliyatda sun'iy intellekt (AI) va avtomatlashtirishning o'rni, ta'siri va imkoniyatlarini tahlil qiladi. Sun'iy intellekt va avtomatlashtirish texnologiyalari zamonaviy mehnat bozorida inqilobiy o'zgarishlarga sabab bo'lib, turli kasb va sohalarda samaradorlikni oshirish, ish jarayonlarini soddalashtirish va yangi imkoniyatlar yaratish imkonini bermoqda. Biroq, bu texnologiyalarni keng qo'llashning salbiy tomonlari ham mavjud bo'lib, ayniqsa, mehnat o'rinlarining kamayishi va kadrlar malakasining yangilanishi talab qilinadi. Maqolada, shuningdek, sun'iy intellekt va avtomatlashtirishning kasblarga bo'lgan ta'siri, shu jumladan yangi kasblarning yuzaga kelishi va mavjud kasblarning o'zgarishi kabi jihatlar ham ko'rib chiqiladi. Shuningdek, texnologiyalarning rivojlanishiga qarab kelajakdagi tendensiyalar, yangi ish joylari va malaka talablariga ham e'tibor qaratilgan. Maqola kasbiy faoliyatda sun'iy intellekt va avtomatlashtirishning ahamiyatini o'rganib, ularning iqtisodiyot va jamiyatdagi o'rni haqidagi tasavvurlarni kengaytirishga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: algoritmlar, sun'iy intellekt, marketing, diagnostika, moliyaviy, diagnostika, samaradorlik.

Аннотация: В статье анализируются роль, влияние и возможности искусственного интеллекта (ИИ) и автоматизации в профессиональной деятельности. Технологии искусственного интеллекта и автоматизации вызывают революционные изменения на современном рынке труда, позволяя повысить эффективность в различных профессиях и отраслях, упростить рабочие процессы и создать новые возможности. Однако существуют и негативные стороны широкого использования этих технологий, в частности, сокращение рабочих мест и необходимость обновления навыков персонала. В статье также рассматривается влияние искусственного интеллекта и автоматизации на профессии, включая появление новых профессий и

трансформацию существующих. Также уделяется внимание будущим тенденциям, новым рабочим местам и требованиям к навыкам по мере развития технологий. В статье рассматривается значение искусственного интеллекта и автоматизации в профессиональной деятельности и служит расширению представлений об их роли в экономике и обществе. Ключевые слова: алгоритмы, искусственный интеллект, маркетинг, диагностика, финансы, диагностика, эффективность,

Abstract: This article analyzes the role, impact, and opportunities of artificial intelligence (AI) and automation in professional activities. Artificial intelligence and automation technologies are causing revolutionary changes in the modern labor market, allowing to increase efficiency in various professions and industries, simplify work processes, and create new opportunities. However, there are also negative aspects of the widespread use of these technologies, in particular, the reduction of jobs and the need to update the skills of personnel. The article also examines the impact of artificial intelligence and automation on professions, including the emergence of new professions and the transformation of existing ones. It also focuses on future trends, new jobs, and skill requirements as technologies develop. The article examines the importance of artificial intelligence and automation in professional activities and serves to broaden perceptions of their role in the economy and society.

Keywords: algorithms, artificial intelligence, marketing, diagnostics, financial, diagnostics, efficiency

Kirish. Sun'iy intellekt (AI) va avtomatlashtirish texnologiyalari so'nggi yillarda kasbiy faoliyatda katta o'zgarishlarga sabab bo'ldi. AI va avtomatlashtirish tizimlari nafaqat ishlash jarayonlarini tezlashtiradi, balki ko'plab kasblarda insonning o'rnini almashtirishga ham olib kelmoqda. Bu texnologiyalar ishlab chiqarish, logistika, tibbiyot, moliya va boshqa ko'plab sohalarida qo'llanilmoqda. Sun'iy intellekt (AI) — bu kompyuterlar va mashinalar tomonidan insonning aql-idrokini taqlid qilishga qaratilgan texnologiyalar majmuasidir. AI algoritmlari, mashina o'rganish (ML), chuqur o'rganish (DL), tabiiy tilni qayta ishlash (NLP) kabi texnologiyalarni o'z ichiga oladi.

Avtomatlashtirish robotlarni ishlab chiqarish jarayonlariga joriy etishda keng qo'llanilmoqda. Bu, masalan, avtomobil sanoatida tizimli yig'ish jarayonlarida, elektronika va boshqa sanoat tarmoqlarida keng tarqalgan. Natijada ishlab chiqarish samaradorligi oshmoqda, ammo ba'zi kasblar, masalan, montajchi yoki operatsion ishchilar, kamaymoqda. 2. Grammatikani mustahkamlash: Adabiyotda grammatik tuzilmalar turli kontekstlarda ishlatiladi, bu esa grammatikani tushunish va eslab qolishni osonlashtiradi. Klassik asarlar tilning grammatik qoidalarini chuqur o'rganishga yordam

beradi, zamonaviy adabiyot esa kundalik nutqda qo'llaniladigan grammatik tuzilmalarni ko'rsatadi. Insonlarning ish yukini kamaytirish: Sun'iy intellekt va avtomatlashtirish ishlov berish jarayonlarini tezlashtiradi, yanada samarali qiladi, natijada insonlar uchun takrorlanuvchi va oddiy vazifalar avtomatik bajariladi.

Tibbiyot soha: Tibbiyotda AI tizimlari diagnostika qilishda, kasalliklarni oldindan aniqlashda, bemorlar monitoringida va davolash rejaları yaratishda qo'llaniladi. AI tibbiyot mutaxassislarining ishini osonlashtiradi, lekin ba'zi hollarda odatiy tibbiy xizmatlar o'rnini bosa oladi.

Moliyaviy soha: Sun'iy intellekt va avtomatlashtirish moliya sohasida ham keng qo'llanilmoqda. AI algoritmlari bozorlarda investitsiya qarorlarini qabul qilishda, kreditlarni baholashda, fraudlarni aniqlashda yordam beradi. Avtomatlashtirilgan tizimlar bank ishlarida ko'p jarayonlarni tezlashtiradi.

Finans va bank tizimi: AI algoritmlari moliyaviy qarorlar qabul qilishda, risklarni baholashda va mijozlar xizmatlarini optimallashtirishda ishlatiladi.

Ishlab chiqarish va sanoat: AI va avtomatlashtirish texnologiyalari ishlab chiqarish jarayonlarini tezlashtiradi va xavfsizlikni oshiradi. Masalan, robotlar va sensorlar yordamida avtomobil ishlab chiqarish zavodlarida jarayonlar avtomatik boshqariladi.

Ta'lim: AI ta'lim sohasida o'quvchilarning ehtiyojlariga moslashgan ta'lim dasturlarini yaratishda, o'quvchilarning muvaffaqiyatini kuzatishda va o'qituvchilarga yordam berishda qo'llaniladi.

Sun'iy intellekt va avtomatlashtirishning rivojlanishi yangi kasblarni va mutaxassisliklarni yaratdi. Masalan, AI muhandislari, mashinani o'rganish mutaxassislari, avtomatlashtirilgan tizimlar bo'yicha maslahatchilar va boshqalar. Bu o'zgarishlar esa kasb egalaridan yangi ko'nikmalarni talab qiladi, xususan, IT, ma'lumotlar tahlili, va texnologiyalar sohasida bilimlarga ega bo'lish zarurati mavjud. 4.

Tahlil qilish va qaror qabul qilish: AI tizimlari katta hajmdagi ma'lumotlarni tahlil qilish va ulardan bilim olish imkonini beradi. Masalan, moliya, tibbiyot, marketing kabi sohalarda AI algoritmlari katta hajmdagi ma'lumotlardan foydalangan holda qarorlar qabul qilishda yordam beradi.

Innovatsion imkoniyatlar: AI va avtomatlashtirish kasbiy sohalarda yangi imkoniyatlar yaratadi, masalan, ishlab chiqarish, transport, sog'liqni saqlash va ta'lim kabi sohalarda samaradorlikni oshiradi.

AI va avtomatlashtirishning kasbiy faoliyatdagi ijobiy va salbiy jihatlari

Ijobiy jihatlari:

- Samaradorlikning oshishi: Jarayonlar tezroq va samaraliroq amalga oshiriladi.
- Xatoliklarning kamayishi: Avtomatlashtirilgan tizimlar inson xatolarini kamaytiradi, ayniqsa takrorlanuvchi ishlarni bajarishda.

- Yangi kasblarning paydo bo'lishi: AI texnologiyalarining rivojlanishi yangi kasblar va ish o'rinlarini yaratadi, masalan, AI muhandisligi, data scientist, robototexnika mutaxassisi kabi. Qayta hikoya qilish: Asarni o'qib bo'lgach, o'z so'zlaringiz bilan qayta hikoya qiling. Bu nutqni rivojlantirishga va xotirani mustahkamlashga yordam beradi.

Salbiy jihatlar:

- Mehnat bozorida o'zgarishlar: Ba'zi kasblar avtomatlashtirish natijasida kamayishi yoki yo'q bo'lishi mumkin, masalan, ishlab chiqarish va yirik ma'lumotlarni boshqarishdagi ba'zi kasblar.

- Texnologik tafovutlar: AI texnologiyalarining rivojlanishi bilan bog'liq tafovutlar jamiyatda ijtimoiy va iqtisodiy muammolarga olib kelishi mumkin.

Kelajakdagi tendensiyalar

- AI va avtomatlashtirishning kasbiy sohalardagi rivojlanishi: AI va avtomatlashtirish texnologiyalari kasbiy sohalarda yanada kengroq joriy qilinishi kutilmoqda, ayniqsa so'nggi yillarda avtonom tizimlar, robototexnika va IoT (Internet of Things) texnologiyalarining rivojlanishi bilan.

- Yuqori malakali ishchilarga ehtiyojning ortishi: Sun'iy intellekt va avtomatlashtirishning muvaffaqiyatli qo'llanilishi uchun yuqori malakali mutaxassislar, masalan, data scientistlar va AI tizimlarini boshqarish bo'yicha mutaxassislar kerak bo'ladi.

Xulosa. Sun'iy intellekt va avtomatlashtirish texnologiyalari kasbiy faoliyatni shakllantirayotgan zamonaviy kuchlardan biridir. Ular ish samaradorligini oshiradi, yangi kasblar yaratadi, lekin shu bilan birga, ba'zi ish o'rinlarining kamayishiga ham olib keladi. Shu sababli, bu texnologiyalarni joriy etish va rivojlantirishda ijtimoiy va iqtisodiy oqibatlar inobatga olinishi lozim.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. 2012-yil 10-dekabrda "Chet tillarini o'rganish tizimini yanada takomillashtirish chora tadbirlari to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi birinchi Prezidentining №1875 – qarori.

2. J.Jalolov „Chet til o'qitish metodikasi“, Toshkent-2012

3. oglu Tojiboyev, I. O. (2021). On the use of modern pedagogical technologies and general grammar in the teaching of English. Science and Education, 2(8), 718-720.

4. Odil o'g'li, T. I. (2021). METHODOLOGY OF TEACHING ENGLISH. World Bulletin of Social Sciences, 1(1), 23-25